

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **K. D.**, zast. Michalem Benčokem, advokátem, se sídlem Na Poříčním právu 1914/6, 128 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.10.2013, č.j. OAM-50/ZA-ZA06-HA03-2011, ve věci mezinárodní ochrany, takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž uvedl, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Napadá výrok rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu pro nezákonnost, pochybení správního orgánu a pro nesprávné posouzení právní otázky správním orgánem v předchozím řízení, spočívající v porušení ust. § 3, § 50, § 51, § 67 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění. Má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, resp.

minimálně podmínky pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Tvrdí, že mu státní moc nebyla schopna garantovat ochranu, a proto se domnívá, že je na místě udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Uvedl, že v Kazachstánu trvá dlouhodobá nečinnost policie, státních orgánů a nesnášenlivost vůči Rusům, která je tolerována kazašskými orgány. V zemi původu jsou mafiánské struktury efektivnější než jednání státních orgánů a tyto struktury, tzv. brigády, zde mají rozhodující úlohu společně s důležitou klanovou příslušností. Správní orgán rovněž neřešil otázky podřazené pod ustanovení § 91 zákona o azylu „Překážky vycestování“. Žalobce dále uvedl, že „soud“ nedostatečně přihlédl zejména k soustavnému porušování lidských práv osob ruské národnosti, resp. k nefunkčnosti orgánů policie a státní moci v Kazachstánu, kde se žalobce necítí bezpečně. Správní orgán nedostatečně přihlédl k tomu, že snaha žalobce obrátit se s žádostí o ochranu na státní orgány by byla bezvýsledná. Dále tvrdí, že kazašské státní orgány neorganizují žádné takové akce, které by se daly označit přímo jako pronásledování, naproti tomu je široce tolerováno jednání kazašského většinového obyvatelstva vůči příslušníkům jiných národností, a to zejména vůči Rusům, které státní orgány nevyšetřují. Velkou roli má také postupující islamizace státu, široce praktikovaný institut krevní msty a pomalé potlačování ostatních náboženství, neboť Kazachstán je muslimská země a toto náboženství tam neustále zvětšuje svůj vliv. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek, s nimiž nesouhlasí, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady, přiložené zprávy o zemi původu nezmiňují, že by občané ruské národnosti byly v současné době v Kazašské republice pronásledovány ve smyslu zákona o azylu, navíc tito občané v současné době tvoří nezanedbatelných 25% veškerého obyvatelstva země. V této souvislosti žalovaný odkázal na judikát Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 10. 2001, sp. zn. 7 A 754/2000-29, v němž se m.j. uvádí: *„Podle přesvědčení soudu je známým jevem v každé zemi /byť v některé více a v jiné méně, nicméně i v zemích nejvyššího standardu ochrany lidských práv a důsledné demokracie/, že příslušníci určité rasy, národnosti, náboženského vyznání, sociální skupiny nebo politického přesvědčení se mohou stát u svých spoluobčanů právě pro tyto vlastnosti terčem ústrků, slovních i fyzických útoků, diskriminačních postupů při přístupu ke vzdělání, k výkonu určitých povolání, ba dokonce i přístupu na určitá místa nebo užívání veřejného majetku. Zdrojem takového nepřátelského jednání mohou být nejrozumnější lidské vlastnosti jako xenofobie, animozita, závist, msta za dřívější příkoří domnělá i skutečná, důvodná i nedůvodná obava o bezpečnost, náboženské důvody, strach z ohrožení sociálních jistot atd. To však samo o sobě není ještě pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu, resp. ve smyslu čl. 1 bod A. 2. Úmluvy o právním postavení uprchlíků“.* Žalobcem zmiňované problémy se soukromými osobami v zemi původu vzhledem k jejich nižší intenzitě nelze ještě považovat za diskriminaci ve smyslu zákona o azylu, přičemž žalobce ani nevyužil možností domoci se ochrany svých práv v zemi původu a následně tuto opustil. Pokud se jedná o žalobcovu náboženskou orientaci, tento bez problémů svou víru praktikoval, pravidelně se

souvěrci navštěvoval protestantský kostel, kde vedli bohoslužby a studovali Bibli. Nejprve také tvrdil, že je evangelista, následně se však hlásí k protestantům. V tomto směru žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí (strany 7-13). Dále uvedl, že různé mafiánské a kriminální struktury, které se snaží ovlivňovat chod státní správy a samosprávy, aktivně působí i v zemích s vyspělými demokratickými standardy a pro orgány činné v trestním řízení je obtížným úkolem tyto skupiny efektivně potírat. Tento problém se netýká pouze Kazachstánu či jiných rozvojových zemí. Dle názoru žalovaného, žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v celém rozsahu zamítl.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů. Projednal žalobu bez nařízení jednání za souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobce v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., kdy na výzvu krajského soudu žalobce nevyjádřil ve stanovené lhůtě s takovým postupem výslovný nesouhlas, a proto se má podle citovaného ustanovení za to, že s takovým postupem souhlasí.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7.2.2011 žalobce uvedl, že je státním příslušníkem Kazašské republiky, ruské národnosti, křesťanského náboženského vyznání, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace, není a nebylo proti němu vedeno trestní stíhání. Je svobodný a má nedokončené vysokoškolské vzdělání. Vlast opustil 25.10.2009, protože chtěl studovat v ČR. O mezinárodní ochranu požádal proto, že mu v ČR skončila platnost pobytu. V případě návratu se obává diskriminace z národnostního a náboženského důvodu. Jeho rodičům byla v zemi původu doručena výzva, aby nastoupil základní vojenskou službu. Do armády nastoupit nechce, obává se utlačování kvůli národnosti a šikany. V oblasti, kde žil, řádí tlupy, gangy mládeže, které vydírají své okolí.

V průběhu pohovoru dne 15.2.2011 žalobce uvedl, že v zemi původu po ukončení tří semestrů vysokoškolského studia na vlastní žádost toto studium ukončil, protože se mu naskytla možnost studovat v ČR. Ke svému životu v Kazachstánu dále uvedl, že je to muslimská země, setkával se s problémy náboženského a národnostního charakteru. Vyznáním je křesťan, praktikoval evangelickou víru, kterou přijal asi v 16 letech, rodiče jsou pravoslavného vyznání. Svou víru praktikoval tak, že minimálně 2x týdně navštěvoval kostel, v pátek se konala shromáždění mladých věřících, v neděli se scházeli všichni věřící, v úterý navštěvoval „biblickou školu“, aby se správně naučil slovo boží. Jeho problémy se vyvíjely postupně, jak získával informace o protikřesťanském naladění muslimů. Začal se setkávat s nevráživostí ze strany mladých Kazachů, že jeho víra není ta pravá. Při cestě do školy ho obtěžovali a vyhrožovali mu, přičemž mu odcizili mobilní telefon. Obával se to oznámit, protože ho zastrašovali, a to i ublížením jeho malému bratrovci. K národnostním problémům uvedl, že celá rodina je menšinové ruské národnosti. Uvedl, že na podzim roku 2008, kdy studoval na vysoké škole, ho začala bezdůvodně obtěžovat skupina asi 15 lidí. Říkali, že Rusové nacházející se v Kazachstánu jsou drzí, chtěli po něm peníze, dostal ránu do obličeje. Ochranná služba školy je odvedla k veliteli, který s útočníkem hovořil kazašsky, ten se odvolával na svého otce. Útočníka nechal odejít a žalobci domluvil, aby se to

neopakovalo, jinak by mohl být vyloučen ze školy. S touto událostí se nikam neobrátil s žádostí o pomoc, neměl žádné kontakty. Útočníci se ho snažili sledovat, chtěli se mu pomstít. Dařilo se mu vyhýbat se jim. Svěřil se rodičům, kteří považovali za zbytečné se někam obracet s žádostí o pomoc. Jeho otec měl v práci také problémy s Kazachy, detaily nezná. V jejich městě se objevily i protiruské nápisy. O přestěhování jinam neuvažovali s tím, že by to nemělo smysl. Žalobce potvrdil, že ve vlasti osobně žádné problémy se státními orgány neměl. Naskytla se mu možnost studia v ČR, proto vycestoval z vlasti. Uvedl, že v ČR nejsou náboženské a národnostní problémy a kvalita vzdělání je na vyšší úrovni. Důvodem jeho žádosti je snaha i nadále pobývat v ČR a studovat na vysoké škole. K dotazu žalovaného, proč nepožádal o udělení mezinárodní ochrany hned při příjezdu do ČR, vysvětlil, že měl možnost zde studovat, neměl potřebu žádat o mezinárodní ochranu, ani o této možnosti nevěděl. Za účelem studia přicestoval do ČR poprvé dne 1.2.2009 do dne 21.5.2009, po skončení doby platnosti studentského víza požádal jistou agenturu o prodloužení pobytu, což nevyšlo a musel se vrátit do vlasti. Vyřídil si nové vízum na dobu tří měsíců, opětovně přicestoval do ČR a podařilo se mu získat zde roční studijní vízum. Začal studovat Vysokou školu ekonomickou v Praze. Před ukončením platnosti víza požádal jistého člověka o zajištění jeho prodloužení, předal mu doklady i peníze, ale dotyčný ho podvedl a nic nezajistil. Poté na radu svého advokáta požádal o udělení mezinárodní ochrany. V případě návratu se obává národnostních a náboženských problémů ze strany skupiny mladých Kazachů a nástupu na základní vojenskou službu (dále jen „ZVS“). Rodičům byl doručen povolávací rozkaz. Matka však vojenskému úřadu doložila, že studuje v ČR, což bylo přijato. V Kazachstánu platí, že studenti vysoké školy mají odklad ZVS. Na střední škole byl odveden a uznán schopným ZVS, nechce ji však absolvovat. Zná případy šikany, syn známých na vojně skončil jako invalida.

V rámci doplňujícího pohovoru dne 24.9.2013 žalobce dále uvedl, že nyní studuje na střední umělecké škole v Turnově. Je křesťanského vyznání, hlásí se k protestantům, konkrétně k baptistům. Tuto víru přijal v době svých šestnácti nebo osmnácti let. Rodiče jsou ortodoxní pravoslavní křesťané, neměli žádné námitky, aby přijal jiné náboženství. Popsal, jakým způsobem ve vlasti praktikoval svou víru. Po příjezdu do ČR se zapojil do církevního života, v Praze chodil do kostela, v Turnově nenašel církevní sbor, který by odpovídal jeho potřebám. Uvedl, že není pokřtěn, protože tím by na sebe přijal velkou odpovědnost a slib. V průběhu pohovoru byl žalobce obsáhle dotazován k prokázání svých znalostí věrouky. Na výzvu žalovaného, aby ozřejmil, proč teprve nyní uvedl, že je baptista a proč to neuvedl již dříve, vysvětlil, že za dobu svého pobytu v Praze si určil, že je baptistou, přičemž evangelista je pro něho obecný pojem, týkal se každého v protestantském kostele, kde se lidé mezi sebou nazývají evangelisty. Dále uvedl, že v zemi jeho původu převažuje islám, k jiným náboženstvím měli Kazaši negativní vztah, stejně tak i k jiným národnostem. Již ve škole pociťoval národnostní problémy, kazašští spolužáci se dopouštěli šikany, jeden spolužák se vyjádřil vulgárně vůči jeho národnosti. Zopakoval incident na vysoké škole, kdy útočník velitele ochranné služby školy, která případ řešila, oslovil „strejdo“. Oba byli propuštěni a velitel žalobce upozornil na vyloučení, bude-li se incident opakovat. S žádostí o prošetření tohoto případu se nikam neobracel. Situaci neřešil ani přestěhováním, protože žil v oblasti, kde bylo většinové ruské obyvatelstvo (20%) a jinde to mohlo být i horší. O mezinárodní ochranu se rozhodl požádat na radu svého právního zástupce poté, co se mu nepodařilo zajistit prodloužení studijního víza. V případě návratu se obává

jednání chlapce, s nímž měl incident, který po něm požadoval peníze a žalobce mu je před svým odjezdem slíbil. Za další důvod své žádosti označil snahu vyhnout se nástupu ZVS v zemi původu. Zná případy šikany v armádě. Ještě před odjezdem do ČR mu byl doručen povolávací rozkaz, ale matka vojenské správě sdělila, že odcestoval do zahraničí za účelem studia. Z vlasti vycestoval bez potíží, potvrdil, že neměl žádné problémy s kazašskými státními orgány.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Kazašské republice, které zohlednil při svém rozhodování. Jedná se zejména o Zprávu Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv za rok 2012 ze dne 19.4.2013, Informace MZV ČR č.j. 130498/2009-LPTP ze dne 19.1.2010, č.j. 123003/2012 ze dne 5.12.2012 a č.j. 94212/2013-LPTP ze dne 19.3.2013, Výroční zprávu Amnesty International 2013 – Kazachstán ze dne 23.5.2013, Zprávu Freedom House – Kazachstán, leden 2013, Výroční zprávu Human Rights Watch 2013 – Kazachstán ze dne 12.3.2013, Konzulární informace velitelství Kazašské republiky v ČR ze dne 12.4.2010, Informace obsažené v databance ČTK – Země Světa – Kazachstán. Žalobce využil možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, nevzněl žádné námitky ani žádné návrhy na jejich doplnění.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **n e í d ů v o d n á**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého

posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce a výše citovaných informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, žalovaný náležitě zjistil skutkový stav věci a napadené rozhodnutí, které je řádně a podrobně odůvodněné (13 stran), bylo vydáno v souladu se zákonem. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 nebo že by mu hrozila vážná újma dle § 14a zákona o azylu.

Žalovaný na základě informací o zemi původu na straně 6 napadeného rozhodnutí k obecné situaci v zemi původu žalobce nijak nezastírá výrazné zhoršení situace v oblasti lidských práv v roce 2012 po násilných střetech v prosinci 2011 v západním Kazachstánu mezi policií a demonstranty.

Z výpovědí žalobce je patrné, že nebyl ve své vlasti politicky organizován ani jinak politicky aktivní a neprokázal jakékoliv potíže ve vlasti spojené s uplatňováním svých politických práv a svobod, a proto nelze dospět k závěru o jeho pronásledování dle § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce uvedl, že je ruské národnosti a kvůli své národnosti měl incident se spolužáky ve škole. Se žádostí o pomoc se nikam neobrátil, stejně tak jako v případě, kdy byl skupinou mladých Kazachů nařčen z toho, že jeho víra není ta pravá, přičemž mu odcizili i mobilní telefon. Žalobce uváděl i to, že se v jejich městě objevily protiruské nápisy. Jeho rodina však o vnitřním přesídlení do jiného města neuvažovala s odůvodněním, že by to nemělo smysl. Lze uzavřít, že uváděné potíže žalobce z důvodu ruské národnosti a náboženského vyznání v jím uváděných případech nebyly tak intenzivní, opakované nebo natolik závažné, aby je bylo možné podřadit pod pojem pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Zmíněný incident ve škole řešila ochranná služba školy a žalobce ani jeho rodina se dále s žádostí o pomoc nikam neobrátili. Žalobní námitka, že snaha žalobce obrátit se s žádostí o ochranu na státní orgány by byla bezvýsledná, je pouhou domněnkou, když žalobce se o poskytnutí ochrany ani nepokusil. Na tomto místě soud analogicky odkazuje např. na rozsudek NSS ze dne 29.3.2004, č.j. 5 Azs 7/2004, v němž se uvádí: *„Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.“*

Pokud jde o náboženské vyznání, žalobce nejdříve v žádosti obecně uvedl, že je křesťanského náboženského vyznání bez bližší specifikace náboženského směru. V průběhu prvního pohovoru uvedl, že vyznává evangelickou víru, kterou praktikoval v zemi svého původu. V dalším pohovoru uvedl, že se hlásí k protestantům, konkrétně k baptistům, kdy za svého pobytu v Praze „si určil, že je baptistou“. Žalobce připustil, že nepoznal detailně katolickou církev, a proto není schopen konkretizovat rozdíly mezi katolickou církví a jinými náboženskými směry. Tomu dle názoru soudu odpovídají i výpovědi žalobce k prokázání jeho znalostí náboženské

věrouky. Z výpovědí žalobce vyplývá, že svou víru v zemi původu svobodně praktikoval, aniž by mu v tom někdo bránil nebo měl z tohoto důvodu nějaké problémy se státními orgány. Ojedinelý incident se skupinou mladých Kazachů ještě nelze považovat za pronásledování z náboženských důvodů. Soud přisvědčuje názoru žalovaného, že žalobcem uváděné náboženské a národnostní potíže nelze podřadit pod pojem pronásledování ve smyslu zákona o azylu pro nedostatek stupně intenzity, jejich četnost a opakovanost. Zcela namísto pak žalovaný odkázal na judikát Vrchního soudu v Praze, vyjádřený v jeho rozsudku ze dne 30.10.2001, č.j. 7A 754/2000-28, v němž se uvádí: *...“Je známým jevem v každé zemiže příslušníci určité rasy, národnosti, náboženského vyznání, sociální skupiny nebo politického přesvědčení se mohou stát u svých spoluobčanů právě pro tyto vlastnosti terčem ústrků, slovních i fyzických útoků...”*

Žalobce ve své žádosti o mezinárodní ochranu dále uvedl, že v zemi původu nechce nastoupit ZVS. Byl uznán způsobilým výkonu vojenské služby, avšak ze země původu vycestoval před doručením povolávacího rozkazu, který byl v době jeho pobytu v ČR doručen jeho rodičům ve vlasti. Žalobcova matka vojenské správě doložila, že studuje v ČR, což bylo akceptováno. Žalobce se obává šikany na vojně a utlačování kvůli národnosti. Žalovaný se na straně 8 napadeného rozhodnutí na podkladě informací o zemi původu zabýval otázkou výkonu ZVS v Kazachstánu, která je povinná, trvá jeden rok, náhradní vojenská služba není možná. Žalovaný v této souvislosti poukázal i na znění Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v lednu 1992, dle které tresty za nevykonání vojenské služby se můžou v různých zemích lišit a nejsou za normálních okolností považovány za pronásledování. Otázkou „odpíračů vojenské služby“ se opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, lze tak odkázat na jeho rozsudek č.j. 5 Azs 4/2004, ze dne 29.3.2004, dostupný na www.nssoud.cz, v němž se uvádí: *„Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.“* Podle staršího judikátu - rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 7. 1994, čj. 6 A 502/94-39 platí, že: *„Povolávání vlastních občanů k výkonu vojenské služby, byť i způsoby nevybíravými, popřípadě i vnitřní zákonodárství státu porušujícími, samo o sobě, bez přistoupení dalších skutečností, není ještě pronásledováním z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících.“* (dle dříve platné právní úpravy).

Žalobce ve své žádosti na prvním místě uvedl, že vlast opustil 25.10.2009, protože chtěl studovat v ČR a o mezinárodní ochranu požádal proto, že mu v ČR skončila platnost pobytu. Právě touha a možnost studia v ČR byla hlavním motivem legálního odjezdu žalobce ze země původu, nikoli obava z pronásledování z národnostních a náboženských důvodů, jak se žalobce dále snažil vylíčit ve svém azylovém příběhu. Žalobce sám potvrdil, že žádost o mezinárodní ochranu podal až poté, co se mu nepodařilo zajistit si legální prodloužení víza za účelem studia a učinil tak až na základě rady svého advokáta, aby si tímto krokem legalizoval svůj další pobyt v ČR. Taková pohnutka však nespadá pod taxativně vymezené důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, přičemž legální možnosti pobytu cizinců

upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů, jehož institutů měl žalobce využít. Soud považuje žádost žalobce za zjevně účelovou a na tomto místě si dovoluje odkázat na již ustálenou judikaturu NSS ohledně účelových žádostí o mezinárodní ochranu z důvodu legalizace pobytu, jakož i ohledně okamžiku podání žádosti, citovanou žalovaným v napadeném rozhodnutí.

S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu, na jeho získání není právní nárok. Žalovaný v rámci své úvahy hodnotil zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobce, přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu a neshledal v jeho případě důvody pro udělení humanitárního azylu. Ostatně žalobce se tohoto zvláštního typu azylu v průběhu správního řízení ani nedomáhal, resp. neuvedl žádné skutečnosti hodné zvláštního zřetele, z nichž by bylo možné na případnou důvodnost tohoto postupu usoudit. Tento požadavek vznesl poprvé až v žalobě. Soud konstatuje, že k otázce udělení humanitárního azylu se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu*“. Soud zhodnotil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu žalobci je v souladu se zákonem. Ten měl dostatek podkladů a informací i od samotného žalobce, z nichž nebylo možno na případnou důvodnost tohoto postupu usoudit.

Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Žalobce v žalobě uvedl, že správní orgán neřešil otázky podřazené pod ustanovení § 91 zákona o azylu „Překážky vycestování“, přičemž žalobce má za to, že splňuje minimálně podmínky pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Soud předně upozorňuje, že ustanovení § 91 zákona o azylu již není v současném znění zákona o azylu obsaženo, neboť z něj bylo vypuštěno s účinností od 1.9.2006 novelou č. 165/2006 Sb. a současně bylo nově vloženo

ustanovení § 14a a 14b o doplňkové ochraně (citace viz výše), kterým byla do zákona o azylu transformována zásada non-refoulement obsažená v článku 33 Ženevské úmluvy. Z následné judikatury NSS lze učinit zjednodušený závěr, že judikatura k překážkám vycestování dle citovaného § 91 je částečně přenositelná na doplňkovou ochranu (§14a zákona o azylu).

Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany a vyslovenými obavami pro případ návratu do vlasti (obava z diskriminace z národnostního a náboženského důvodu, trest z důvodu nenastoupení k výkonu základní vojenské služby, legalizace pobytu). Lze shrnout, že žalobce neměl v zemi původu žádné potíže se státními orgány, jím uvedené obavy z pronásledování z národnostních a náboženských důvodů nebyly soudem shledány jako relevantní, stejně tak jako jeho obava z případného trestu za nenastoupení ZVS. Soud s odkazem k výše uvedenému dále konstatuje, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je ČR vázána (Ženevská úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Dle relevantních informací o zemi původu za vyhýbání se vojenské službě hrozí v Kazašské republice trest odnětí svobody. Hrozba takového trestu nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v jiné zemi.

Soud má pro provedeném přezkumu za to, že žalovaný se v odůvodnění i této části rozhodnutí zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, tak, jak připouští rozsudek NSS ze dne 27.7.2007, čj. 8 Afs 75/2005-130: *„Je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil“*. Nad rámec odůvodnění rozhodnutí žalovaného soud odkazuje i na právní větu vyslovenou v rozsudku Krajského soudu v Praze č.j. 48 Az 116/2008-52 ze dne 9.7. 2009: *„Dospěje-li soud k závěru, že žalobce (neúspěšný žadatel o udělení mezinárodní ochrany) účelově tvrdí důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, mají (s přihlédnutím ke všem okolnostem případu) též charakter i shodné nebo obdobné důvody tvrzené podle § 14a zákona o azylu.“*

Krajský soud uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě správně zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný řádným způsobem opatřil podklady pro vydání rozhodnutí (§ 50 správního řádu), provedl řádné dokazování (§ 51 správního řádu), rozhodnutí má náležitou písemnou formu i obsah (§ 67 správního řádu) a všechny náležitosti rozhodnutí ve smyslu § 68 správního řádu (výrok, odůvodnění, poučení). Žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný,

který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 31. října 2014

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně